

Elementi istraživačkog procesa

Literatura: Milas, G.

Problemi i hipoteze

- Kvalitativna istraživanja ne polaze od definiranih hipoteza
- Kvantitativna istraživanja----jako važan segment koji se često podcjenjuje

Karakteristike istraživačkog problema

- Relevantnost (teorijsko značenje)
- Nedovoljna istraženost ili proturječnost nalaza
- Provjerljivost
- Preciznost (specifičnost)

Relevantnost problema

- Rješenje ---- spoznajno-teorijske prirode
- Rješenje ---- praktična korist
- Problem problema ---- nedovoljna teorijska utemeljenost, osim primjenjenih istraživanja koja se bave društveno relevantnim problemima

Provjerljivost

- Problem koji se ne može empirijski istražiti nema znanstvenu vrijednost
- Nedohvatljivi problemi pripadaju metafizici i filozofiji (Što je um i materija? Što je život?)

Preciznost (specifičnost)

- Problem treba biti *precizan i specifičan*
- Preopćeniti i nejasni problemi vode prema takvim i zaključcima
- Problem treba ograničiti na ono što je *moguće testirati u istraživanju*

Izvori istraživačkih ideja

- Teorijski motivirani problemi
- Metodološki motivirani problemi

Teorijski motivirani problemi

- Testiranje teorije
- Nova otkrića (namjerni-ciljani, slučajni i sretni, usputni nalazi)

Metodološki motivirani problemi

- Nedostatci ranijih istraživanja
- Ponovljene studije
- Novine u metodologiji ili mjernim instrumentima

Hipoteza

- Hipoteze su mogući odovori na zadani problem
- Hipoteza mora odgovarati na postavljeni problem

Hipoteza

- Primjerena problemu
- Jasna i nedvosmisljena
- Treba biti najjednostavniji mogući odgovor na problem
- Provjerljiva
- Razložna i vjerojatni prije same provjere

Primjeri problema i hipoteza

- Problem: Postoji li povezanost između društvenog statusa i glasanja za stranku X na izborima?
- Hipoteza: Za stranku X na izborima u prosjeku češće glasaju osobe nižeg društvenog statusa.

Primjeri problema i hipoteza

- Problem: Razlikuju li se muškarci i žene prema prosječnom vremenu gledanja TV programa X?
- Hipoteza: Muškarci značajno više od žena provode vremena gledajući TV program X.

Nul-hipoteza

- Hipoteza postavljena u niječnom obliku
- Pretpostavlja nultu razliku između skupina
- Pomaže u smanjivanju pristranosti istraživača
- U strogom smislu jedino se provjerava statističkim testovima

Pisanje znanstvenog rada

- Istraživačka djelatnost procjenjuje se na temelju objavljenih radova
- Ugled i vrsnoća časopisa je važnija od broja objavljenih radova

Pisanje znanstvenog rada i istraživačkog izvještaja

- Dobro poznavanje jezika i izražavanje u duhu jezika
- Poznavanje svrhe rada
- Poznavanje ciljane populacije ili publike kojoj je rad namijenjen
- Stručna kompetentnost
- Poznavanje metodologije

Struktura znanstvenog izvještaja

- Naslovna stranica
- Sažetak
- Uvod (problem)
- Metoda
- Rezultati
- Rasprava (zaključci)
- Literatura

Naslov i naslovna stranica

- Naslov eksperimentalnog istraživanja obično u sebi nosi zavisnu i nezavisnu varijablu ('Stavovi prema političkim strankama u funkciji stupnja obrazovanja')
- Naslov treba biti dovoljno informativan (ne dulji od 15 riječi)

Naslov i naslovna stranica

- Ne navoditi riječi i pojmove koji su sami po sebi razumljivi (studija, istraživanje, analiza)
- Izbjegavati neodređenosti i dvosmislenosti ('Istraživanje stavova', 'Rezultati ispitivanja javnog mnijenja o izborima')

Struktura znanstvenog izvještaja

- Naslovna stranica
- Sažetak
- Uvod (problem)
- Metoda/Metodologija
- Rezultati
- Rasprava (zaključci)
- Literatura

Uvod

- Upoznavanje čitatelja s problemom
- Obrazlaganje problema u kontekstu drugih istraživanja i teorija
- Iznošenje hipoteza i teorijskih očekivanja
- Stil izlaganja 'lijevka': od općeg prema užem specifičnijem---prema hipotezama
- Nije potrebno navoditi definicije koje se mogu naći u svim udžbenicima iz tog područja

Problem

- U primarnim publikacijama (časopisi) ne ostavlja se poseban prostor za problem i hipoteze već se navodi na kraju uvoda
- U drugim publikacijama (diplomski, magisterij, doktorat) navodi se poseban odjeljak

Primjeri problema

- Razlikuju li se osobe različitog stupnja obrazovanja u stavu prema religiji?
- Postoji li povezanost između zanimanja i izbora određenog TV programa?

Metoda/metodologija

- Ispitanici
- Nacrt
- Pribor
- Mjerenje (instrumenti)
- Postupak

Metoda (ispitanici)

- Tko je sudjelovao u istraživanju?
- Koliko je ukupno ispitanika bilo?
- Kako su birani iz populacije s obzirom na sociodemografske pokazatelje?
- Treba navesti tip uzorkovanja: probabilistički ili neprobab., kvotni, stratificirani, prigodni, jednostavni slučajni i sl...)

Rezultati

- Svrha upotrijebljene statističke analize
- Deskriptivna (opisna) statistika
- Naznake i istaknuti ključne nalaze istraživanja
- Podatci inferencijalne statistike
- *Objašnjenja i šire obrazlaganje rezultata je dio koji ide u RASPRAVU*

Rasprava

- Iznošenje ima oblik obrnutog lijevka
- Tumače se implikacije dobivenih rezultata u kontekstu iznesenih problema i hipoteza rada
- Ne iznose se statistički pokazatelji navedeni u rezultatima
- Obavezno se navode potencijalne slabosti i nedostaci provedenog istraživanja
- Iznose se na kraju prijedlozi budućih istraživanja u okviru zadanih hipoteza i problema

Zašto se odbijaju znanstveni radovi?

- Neprimjeren pregled literature (preopširan ili preoskudan)
- Navođenje referenci nebitnih za temu
- Nejasan uvod koji zamagljuje problem
- Nejasna istraživačka pitanja

Zašto se odbijaju znanstveni radovi?

- Neprimjeren opis uzorka
- Neprimjeren opis metodologije
- Neprimjeren instrument mjerenja
- Upitna statistička analiza
- Slabo osmišljena rasprava

Upute za dobar pristup istraživačkom djelu

- Istraživački problem treba jasno izložiti na početku rada
- Pokazati kako je problem dobro utemeljen i usmjeren teorijom
- Problem dobro povezati s prethodnim radovima
- Istraživačke hipoteze jasno navesti

Upute za dobar pristup

- Zaključci ne smiju izlaziti izvan okvira rezultatskih nalaza
- Pokazati kako je provedeno istraživanje razriješilo izvorni problem
- Raspraviti i iznijeti jasno teorijske i praktične implikacije provedenog istraživanja